

Onderwijs van morgen

Een roadmap aan de hand van impact en urgentie.

Datum : 8 maart 2024
Naam : Yvonne Vogelenzang & Rob Vos

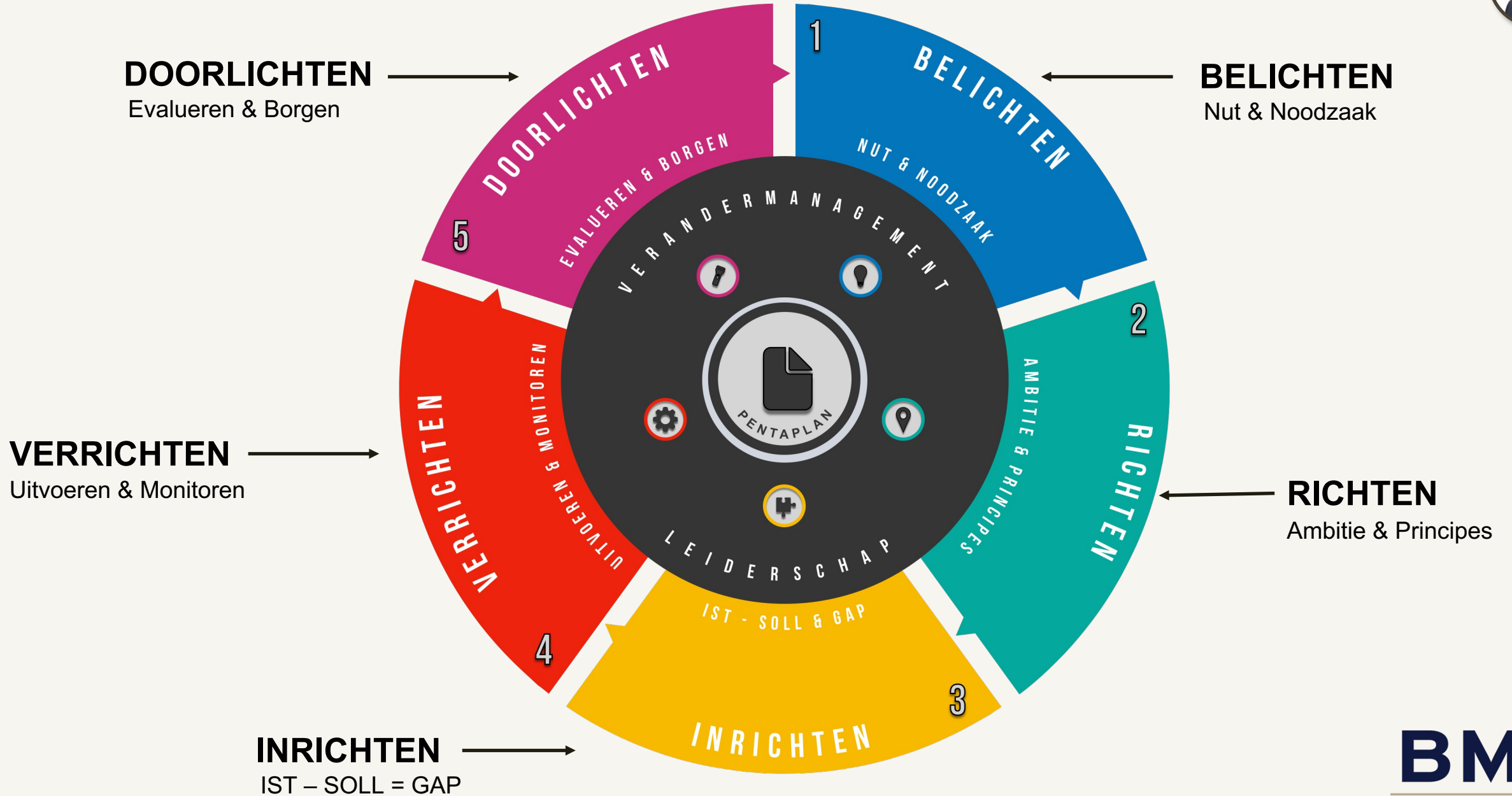
Agenda

- Voorstellen
- Pentaplan
- Maatschappelijke thema's
- Maatschappelijke opgave onderwijs
- Ontwikkelingen in het mbo
- Impact & Urgentie
- Uitslag
- Roadmap
- Opbrengst

Het PENTAPLAN

Maatschappelijke thema's

- Energie transitie
- Ongelijkheid & Armoede
- Veiligheid & Criminaliteit
- Klimaat & Duurzaamheid
- Demografische ontwikkelingen
- Digitalisering, kennis & economie
- Arbeidsmarkt (techniek- en zorgsector)

BMC

YACHT GROUP

Maatschappelijke opgave onderwijs

Het mbo kent een drievoudige kwalificatieplicht:

- Opleiden voor een vak
- Voor een vervolgopleiding
- Voor goed burgerschap

Dit betekent dat:

- Elke student het onderwijs geletterd en gecijferd verlaat.
- Elke student zichzelf kent en geleerd heeft zelfstandig keuzes te maken.
- Elke student bijdraagt aan sociale samenhang in de samenleving.
- Elke student slaagt in het vervolgonderwijs en op de arbeidsmarkt.
- Elke student gelijke kansen en een passend aanbod krijgt.

Hoe draagt het mbo bij aan deze
maatschappelijke thema's?

Ontwikkelingen in het mbo

- Skills & Skilsstaal
- Onderwijskwaliteit
- Lerend kwalificeren
- Leven Lang Ontwikkelen
- Loopbaan & Burgerschap
- Onderwijs en Arbeidsmarkt
- Microcredentials / Edubadges
- Flexibilisering & Modularisering
- Begeleiding (in-, door- en uitstroom, VSV)
- Sectoroverstijgende programma's (bv. Npuls & Edu-V)

Impact en Urgentie

- In welke mate zijn deze ontwikkelingen urgent voor het mbo-onderwijs?
- Welke invloed heeft dit op het mbo-onderwijs?
- Wat betekent dit voor jouw organisatie?

BMC

YACHT GROUP

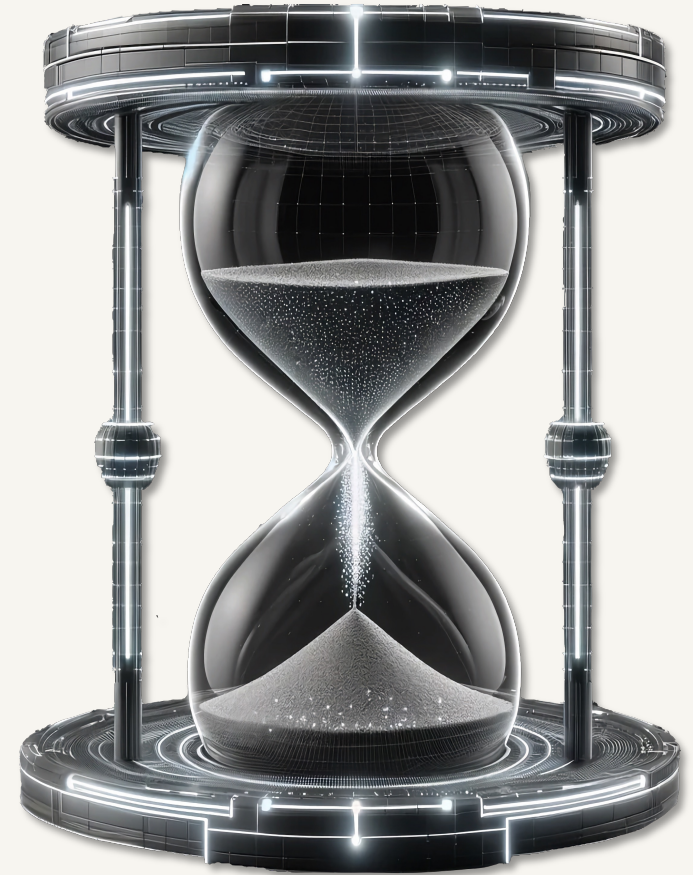

Impact en Urgentie

Aan de slag!

1. Ontwikkelingen op belang, urgentie & impact indelen.
2. Ontwikkelingen op een tijdslijn plaatsen.
3. Roadmap bepalen.
4. Pentaplannen.

Roadmap ingrediënten

Met 450 km/h gekeken naar:

- Belang
- Urgentie
- Impact
- Tijdslijn
- Fasering

Dit geeft input voor de roadmap.

Roadmap ingrediënten

Wat is de veranderopgave?

Wat is je tijdslijn?

Hoe geef je dat vorm binnen je organisatie?

Wat doe je wel?

Wat doe je niet?

Wat heb je daarbij nodig?

Wie heb je daarbij nodig?

In welke fase bevindt de ontwikkeling zich?

Wat staat er op je tijdslijn?

Opbrengst?

Een inzicht in de maatschappelijke thema's die op dit moment spelen.

Een inzicht in de maatschappelijke opgave voor het mbo.

Een inzicht in de ontwikkelingen die hieraan moeten bijdragen.

Inzicht in het belang, de impact en de urgentie per ontwikkeling in jouw organisatie.

Inzicht in de tijdslijn en fasering per ontwikkeling in jouw organisatie.

Ingrediënten voor het samenstellen van een roadmap voor jouw organisatie.

Een methodiek om de ontwikkelingen binnen jouw organisatie vorm te geven.

Tot snel!

BMC

Databankweg 26D
3821 AL Amersfoort

Postbus 490
3800 AL Amersfoort

(033) 496 52 00
info@bmc.nl
www.bmc.nl

KvK BMC Advies 32078667
IBAN NL91ABNA0504035754
BTW NL80.86.63.598 B.01

Yvonne Vogelenzang
Managing Consultant
06 - 83 49 90 05
Yvonne.vogelenzang@bmc.nl

Rob Vos
Managing Consultant
06 - 21 20 52 67
Rob.vos@bmc.nl

Dit document (inclusief eventuele bijlagen) is opgesteld door BMC en de (auteurs)rechten met betrekking tot de inhoud en het format van dit document berusten bij BMC. Dit document is uitsluitend bedoeld voor gebruik door de opdrachtgever en mag niet worden gepubliceerd of aan anderen ter beschikking worden gesteld zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van BMC.

Kijk voor meer info op onze website: bmc.nl

Bijlage: Pentaplan

Het Pentaplan is een methodiek die ontwikkeld is om organisaties te ondersteunen bij het effectief vormgeven van veranderingen. Deze methodiek biedt een gestructureerde aanpak om het nut en de noodzaak van de verandering te identificeren, de ambitie en principes vast te stellen, een analyse van de huidige en gewenste situatie uit te voeren, de verandering daadwerkelijk vorm te geven en te monitoren, en ten slotte de voortgang en resultaten te evalueren en borgen.

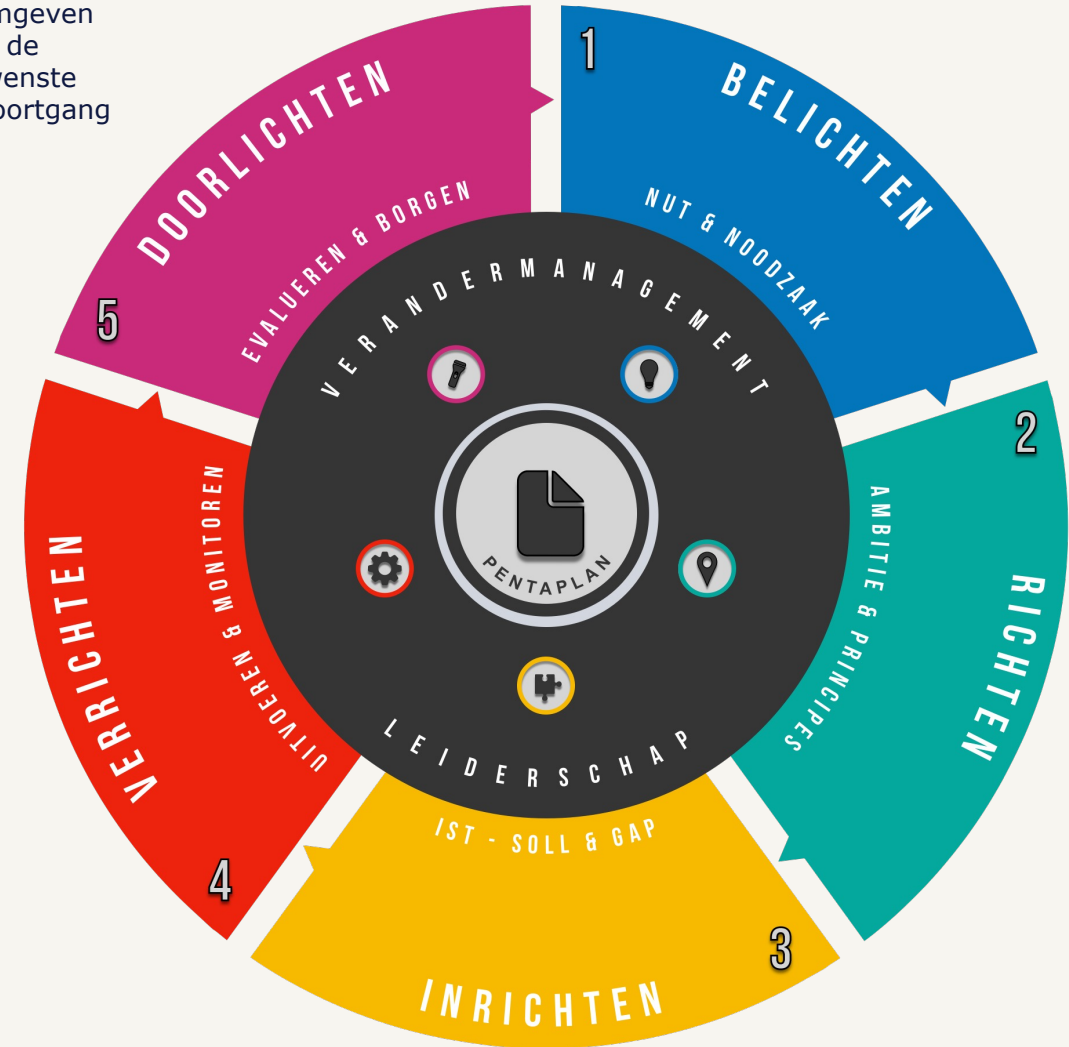
Het Pentaplan begint met het identificeren en analyseren van het nut en de noodzaak van de voorgestelde verandering. Dit omvat een analyse van de interne en externe omgeving van de organisatie, evenals het identificeren van de mogelijke voordelen en risico's die gepaard gaan met de verandering. Het doel is om een solide basis te creëren voor het succes van de verandering.

Na het identificeren van het nut en de noodzaak van verandering, ondersteunt het Pentaplan organisaties bij het bepalen van de ambitie en principes waaraan de verandering moet voldoen. Dit omvat het vaststellen van een duidelijke ambitie en een visie voor de gewenste situatie, evenals het vaststellen van de fundamentele waarden en principes die de verandering moeten begeleiden. Op deze manier wordt ervoor gezorgd dat de verandering in lijn is met de strategische richting van de organisatie.

Na het bepalen van de richting, gaat het inrichten over het in kaart brengen van de acties die nodig zijn om de gewenste ambitie te behalen. Dit wordt uitgevoerd door middel van een analyse van de huidige situatie (Ist) en de gewenste situatie (Soll). Het biedt belangrijke inzichten in de belemmeringen en uitdagingen die moeten worden aangepakt om de gewenste resultaten te behalen. Op basis hiervan kunnen interventies en acties worden geformuleerd om de ambitie te realiseren.

Het verrichten gaat over het realiseren van de verandering. Dit omvat het plannen, implementeren en beheren van de verschillende acties en interventies die nodig zijn om de gewenste situatie te bereiken. Het Pentaplan biedt een gedetailleerd stappenplan en praktische tools om de verandering effectief uit te voeren. Tijdens dit proces is het van cruciaal belang om de voortgang regelmatig te controleren en waar nodig bij te sturen.

Het Pentaplan houdt ook rekening met het belang van het evalueren van de verandering en het borgen van de behaalde resultaten. Dit omvat het beoordelen van de effectiviteit van de verandering, het identificeren van leerervaringen en het vaststellen van verbeterpunten voor toekomstige veranderingen. Het borgen van de verandering zorgt ervoor dat de bereikte resultaten worden behouden en dat er mechanismen zijn om terugval te voorkomen.

Bijlage: Bronnen

MBO in 2030 en overige

- <https://mboin2030.nl/>
- <https://levenlangontwikkelen.nl/app/uploads/Infographics-mbo-in-2030.pdf>
- <https://assets.vu.nl/d8b6f1f5-816c-005b-1dc1-e363dd7ce9a5/621765c0-c700-488c-9589-9f354ef0f0b2/Visiedocument%20FLOW.pdf>
- <https://mbodigitaal.nl/praatplaat-strategie-digitalisering-in-het-mbo/>
- <https://mboin2030.nl/file/20210430%20Rapportage%20Bouwstenen%20voor%20een%20toekomstperspectief%20op%20het%20mbo%20in%202030%20v2.0.pdf>
- <https://www.onderwijsinspectie.nl/binaries/onderwijsinspectie/documenten/rapporten/2023/05/10/deelrapport-svho-2023-mbo/Deelrapport+De+staat+van+het+middelbaar+beroepsonderwijs+2023.pdf>
- https://www.onderwijsinspectie.nl/binaries/onderwijsinspectie/documenten/rapporten/2022/04/13/de-staat-van-het-onderwijs-2022/lvhO_Staat+vh+Onderwijs+2022_BOEK_def.pdf
- <https://levenlangontwikkelen.nl/onderwijsinrichting/alles-over-skills-verzameld/>

Techneik bevolking en arbeidsmarkt in 2050

- <https://www.aob.nl/actueel/artikelen/klimaatdoelen-zonder-het-mbo-wordt-het-niets/>
- <https://arbeidsmarktinzicht.nl/drukker-diverser-en-dubbelgrijs-de-bevolking-in-2050-2>
- <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-38c67549-ad66-41e1-9cb1-92b721d92124/pdf>
- <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/diversen/2022/cbs-meerjarenprogramma-2024-2028/strategisch-doel-1-maatschappelijke-opgaven-centraal>

N.B: Er zijn nog meer bronnen geraagdpleegd en er hebben ook interviews plaatsgevonden met betrokkenen uit het werkveld.